

**" 2012 ел –
тарихи – мәдәни
мирасы елы"**

**“ Тарих!
Дөньяда бөөк нәрсә син!
Син тузмыйсың
байыйсың гына.”**

М.Мәгъдиев

Келәнче авылы мәдәният йорты

Узешчәннәрнең
ижади отчет концерты

Жәннәт урыны – Келәнчем

Туган җир һәр кешегә
Изге урын, беләсең.

Минем өчен сулар һавам,
Фиряя Ишмурзина шигыре
Жәннәт урыны-Келәнчем.

Чабыр таудан йөгереп төшәм

Тәмле суларың эчәм.

Келәнчемә изге хисне

Күңел түремдә йөртәм.

Жәй көннәре – яшел бишек,

Су буенда талларың.

Сандугач, былбыллар белән

Гөрләп тора таңнарың.

Келәнчемнен чишмәләрен

23/06/2010

„СИНЕН КЕШЕЛЭРЕН КЕЛЭНЧЕ“

ТАТАРСТАННЫ АТКАНАН ГАН
МЭДЭНИЭТ ХЭЗМЭТКЭРЛЭРЕ

НАЗИМЕДА ГАИСУМ МИННИГАЛИЙЕВА
"ИДИЛ БИЛГЕС" ОҖИЗЫ КАВАЛЕРЫ

ГИВАДУДИН ЮНУС ШИГАБИЕВ
"ТАТАРСТАННЫ АТКАНАН ГАН
АГРОВЭМБ"

ГАТАУЛИН ХУЗИ ХУЗИ УЛЫ
"ТАТАРСТАННЫ АТКАНАН ГАН
МЕХАНИТОРЫ"

"ИДИЛ БИЛГЕС" ОҖИЗЫ КАВАЛЕРЫ

Идил дулкын
Кукрэн иген
Хезмэтлэре б
Кешелэр кун

НБАТУДИН РАМИЗ МОМИН УЛЫ

АБДУЛЛИН НАФИЗ ЗУБАЙДА УЛЫ

ГАРИЙ
"АЕРЫ"

ТЫНЫЧЛЫК САГЫНДА

Ибрагимов Ринат Нафат улы.
Июль, 2012 ел.

Барисов Ринат Нафат улы.
Июль, 2012 ел.

Валиев Илнур Мазит улы.
Июль, 2012 ел.

МУХАМЕТЖАНОВ ЗИНОУР
РАНИС УЛЫ.

ГАЛИМЖАНОВ ИЛНУР
САБИХАЖАЛ УЛЫ.

Химов Алина Зухат улы.
Июль, 2011 ел.

Нигметов Шамиль Ринат улы.
Июль, 2012 ел.

Малькова Роберт Хузи улы.
Июль, 2012 ел.

Исмагулов Зухат Улы.
Июль, 2012 ел.

Сулэйман - исмаилович
Исмаилов Гафур
(1984 февраль - 1986 декабрь.)

Әлпәр Чечән Республикасында хезмәт үткәнләр

„ИДЕЛ БУЕНЫҢ ЙӨЗЕК КАШЫ“

Уажыны аруу!

Кама-Устьинский район өлкәне үзгәрткән һәм, шуңа күрә, райондагы һәр кеше өлкәнең тарихы һәм мәдәнияте өчен җавапкер. Өлкәнең тарихы һәм мәдәнияте өчен җавапкер булу - бу ул, ким дәрәҗәдә булса да, үзенең өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга.

Бу өлкәдә һәр кеше үзенең өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга. Бу өлкәдә һәр кеше үзенең өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга.

Мәктәпкә килгән балаларга үз өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте турында сөйләргә, үз өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте турында сөйләргә, үз өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте турында сөйләргә.

Өлкәдә һәр кеше үзенең өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга. Бу өлкәдә һәр кеше үзенең өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга.

Сәламәтлек һәм җан сәламәтлеге өчен үз өлкәсенең тарихы һәм мәдәнияте өчен бер нәрсә эшләргә тырышырга.

Гүзәл Кама Тамагы

Нариман Камалов сулары, Нариман Хасенов көле.

Чал Каманың зур Иделгә
Кушылган бер зирендә,
Занлар сөж, томан шаш
Акчирлактай күренә.
Имлә дә соң тау ягы
Гүзәл Кама Тамагы.

Әллә килгән дастаннардан,
Әллә тылсым куллардан,
Тау күтәрел таш чыгара
Алың батыр уларды.
Алып батыр уларды
Элта алтын куллары

Игек шаулык тургай жырлы,
Чышма ага таулардан
Салам бирә тиккөрләрнең,
Ерак әллә кайлардан.
Биш дилгәзгән маягы
Гүзәл Кама Тамагы.

Идел Кама акчирлаклар,
Ак парход дулкыны.
Булат сыман уң тәбия
Җайгынсын матурлыкны.
Тау ягының Гөлбәкчасы
Гүзәл Кама Тамагы.

1930 елның 10 августы - Кама Тамагы районы оештырыла.

1963 нче елда таркатыла, биләмәсе Тәтеш районына бирелә.

1965 нче елда яңадан торгызыла.

Кама Тамагы районы Татарстанның Апас, Югары Ослан, Төтеш районнары белән чиктәш.

Майданы-1198,8 кв. м.

Халык саны-17,1 мең кеше.
Шул исәптән авыл халыгы-9,7 мең,
шәһәр халыгы-8,1 мең.

Милли бүленеш:
Татарлар-54%
Руслар-43%
Чувашлар-1%
Башка милләт вәкилләре -2%

Район үзәге- шәһәр тибындагы Кама Тамагы бистәсе.

Кама Тамагы районы составына шәһәр тибындагы өч бистә: Кама Тамагы ачылар поселыгы, Куйбышев исемендәге Затон ачылар поселыгы, Тенеш поселыгы һәм 49 авыл керә.

Мәгариф.

Районда 34 гомумбелем бирү мәктәбе бар, шул исәптән 16 урта, 3 төп һәм 15 башлангыч мәктәп 2 һөнәри үзәклеше. ПУ-72 һәм ПУ-85. Махтапчанча белем бирүче 25 укучыдан бер.

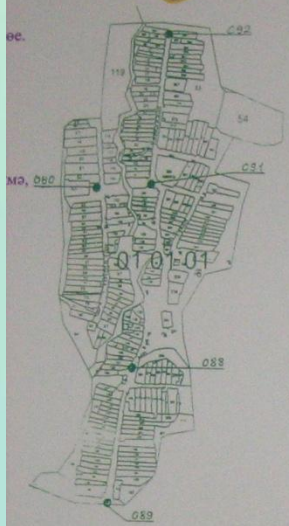
Мәдәният.

Районда 22 авыл мәдәният йорты, 14 клуб, 2 халык театры, 2 музей, 27 авыл китапханәсе бар.

Сәламәтлек.

Медицина хезмәтен үзәк район сиркәуханәсе өч участка һәм линия сиркәуханәсе, 35 медпункт һәм 5 дарухана күрсәтә.

Туган авылым минем Келәң

Келәң торышы.
1929-чы елның декабры елда Келәңне авылдагы крестьяннар үстөчк береп, колхозга керә башлаптар. Шулай итеп, Келәңне авылдагы бер төркем хужалыктан торган һәм житкәчесе Ибраулли Нәбиулла сайганын, "Маркс-Ленин" исемен беренче колхоз төзелә. 1932-нче елда колхозга 4 трактор кайта. Аны колхоз үч көчә белән Казанга барып алып кайта. Бердәнд чәкешчәр, комбайннар кайта башлаптар.

Беренче тракторчылар:
Файзуллин Хабидулла, Шаурулин Газа, Заһидуллин Каримулла, Ахметзянов Хәсән - бригадир, Мухаметзянов Заһир - помбайгычлар, Сафиуллин Миһнебай - заправщик.

Беренче шофер: Сағдинов Салах, анын ярдәмчесе Гимадиев Хәсрәтдин була.

Беренче комбайнчылар: Шарофиев Заһир, Давлатшине Галимжан, Шайхеев Галимжан, Мухаметзянов Заһир.

1935 елда колхозның Уставы кабул ителә.

Колхозчылар 1929 елдан - 1962 елга кадәр "Маркс-Ленин", 1962-1963 елларда "Карт Маркс", 1964-нче елдан "Тугай" исемен йөрәт. Хәзер "Кыя Тамагы" агрофирмасы составында.

Таймур Хәйруллин Тәхир

тракторчы Габдуллин Фәхри

Идел дулкынлана ярларында,
Күкрәп иген үскән чакларда.
Хезмәтләре белән дан казанган
Кешеләр күп безнең якларда.

АВЫЛЫМ ҮСЕШТӨ

Келәңче авыл җирлег территориясендә балалар багчасы, урта мәктәп, мәдәният йорты, катнашкан, зәһәрле уагы, медицина үзешчә. Үзәтә район кулланучылар кооперативе системасына күбесе, бер шахмат эшмәкәр кабинеты халыкка хезмәт күрсәтә. Мәдәният аны ташыш өстәргә.

Балалар багчасы

1935 елда келәңче авылының Аръяк урамында, Нәжметдин бай өендә беренче балалар багчасы ачыла. Анын хужасы итеп Хәмидулла Зәйдиә билгеләнә.

1966 елның 21 сентябрендә тулы булмаган мәктәп бинасында балалар багчасы эшли (мәдирә Бәдрәтдинова Нәзилә).

1972 елның 12 ноябрендә аңа балалар багчасы ачыла (мәдирә Хәмидулла Фәтра).

2008 елның 12 ноябрендә заманча җиһазландырылган аңа балалар багчасы ачыла (мәдирә - Хасанова Раисә).

Бүгенге көндә балалар багчасында 16 бала тәрбияленә. Мәдирә тәрбия буенча кин эш алып барыла. Балалар багчасы мәдирә Хасанова Раисә, тәрбиячеләр Ногманова Алсу, Хәмидә Мәдирә, психикче Ибраулли Рәминян ур тәрбиячеләре белән коллектив районның мәдәниятчә учреждениеләре арасында алдыны урларыны алалар.

Мәктәп

20 нче еллар - Авылбыздагы данлыклы Шаһабетдин хәзрәтнең зур мәдрәсәсен революциядан соң мәктәп итеп үзгәртәлар.

1927 ел - Тугай булмаган мәктәп буларак эшли башлаптар.

1934 ел - Жидәкшәһәр мәктәп итеп үзгәртелә.

1961 ел - Сигемейлык мәктәп булып эшли башлаптар.

1982 ел - Урта мәктәп итеп үзгәртелә.

1997 ел - Магистка универсаль урта белем биру мәктәбе статусы бирелә.

1998 ел - Төн гомуми белем биру мәктәбе итеп үзгәртелә. Шу ул елдан аңа бина төзелә һәм укулар шуңа давам итә.

Магистка барыгы 43 укучу белем ала. 14 педагог укучуларга заман талаплары югарылганда белем һәм тәрбия биру.

Мәктәп директоры - Хәйруллин Айлар Әнвәр улы.

Мәдәният йорты

Авылбызда мәдәни 1925-нче еллар тирәсендә маһарәтле иясең клуб ачылар. Шуңа ул хатнашкан урамына Келәңне авылчылары белән ияшәләр, утыгу чычлар спектакльләр, ачыклар уялар.

1962 елда клубта халык күрсәтә башлаптар. Көчләшкәнчә бунда Абдуллин Нәзилә эшли.

1974 елның сентябрендә клуб - мәдәният йорты итеп үзгәртелә.

1975 елда аңа мәдәният йортына иятең салыңа башлаптар.

1982 елның 30 декабрендә иясең халык аңа мәдәният йорты сайла бәс. Иясеңче калында катнашкан урнышкан.

Бүгенге көндә мәдәният йортына Татарстанның атказанган мәдәният хезмәткәре Ногманова Гөлсем Мидхәтдин кызы юткәткән.

1993 елдан алып Мәдәният йорты тәрбиянда Халык театры утышкан иятең клуб.

Катнашкан

Байраң

Сөлгә байрам күрешчә

Алыз байрамда кунарларын Хәснә Алсу, Ибраулли Раисә

Орман байрам күрешчә

Тамагы чәкешчәр бистәсеннән 33 чакырымда теш районлары белән чикләп. авылны юкка алман урман белән калыңган туу башланә берләшкән икән тарыхы 14 гасырда барып шөгәлләнгән. Моңа бүген дә куллангычтың икән, "Табархан багчасы" дигән атналар.

685 епше аштың. Авылда сәүдә тикчәнар, ачыланган. Келәңче аңа махалга бугендә. әр эшләнә, аңа берләх тәтеш өвчәнен.

1034, 1992 - 478, 2006 - 422, 2010 елда 452

1962 елдан Г. Тугай исемен йөрәт. Хәзер

1,6 гагасына белән бөйкә.

Тугай үләнчә

1,6 гагасына белән бөйкә.

1,6 гагасына белән бөйкә.

1,6 гагасына белән бөйкә.

1,6 гагасына белән бөйкә.

Нәжмиев Габдуллаһан Нәжми улы

Нәжмиев Габдуллаһан Нәжми улы 1902 елда Келәңдә туа. Авылбызда Габдуллаһан ага ин беренче активистлардан санала.

Сугышның беренче көннәрендә ук фронтка китә. Ул Мәскеүне саклау өчен барган сугышларда, Кавказның фронтында булган. 1941 елның ук катнашкан һәм госпиталда озатыла. Ө анын авылда кайта. 1942 елда аны авыл Советы рәисе итеп билгеләлар. Ул шул поста 1961 елга кадәр, пенсиягә күчкәнчә ияшә. Эшләу дәверендә авыл советына, район һәм Татарстан Югары Советына депутат итеп сайланә.

1962 елдан Г. Тугай исемен йөрәт. Хәзер

Бариев Шәһит Барий улы

Бариев Шәһит Барий улы 1925 елда Келәңне авылда туа. 1943 елда сугышка ачылар. Белоруссия, Б-Вилд арты фронтында хатнаша, аны ташкы аралында, "Батырлык өчен", "Германиягә җиткән өчен", "Лениннең җиткән өчен" медаллары белән бүләкләнә. 1947 елда авылда кайта.

Яшан кайткан ташкы иятеңкә иятеңкә.

Заһидуллин Жәләл Заһидулла улы

Заһидуллин Жәләл Заһидулла улы 1920 елда туа. 1940 елда армиягә алына. Сугышның беренче көннәрендә ук Сугышка керә. 155 полкка хезмәт итә. 1942-1945 елларда 42 аерым моторезанның пограның мостово батальонында хезмәт итә.

1942-1943 елның январда каләр Нева сугасы аркылы пушаклар, пулеметлар һәм башка сугыш-вирик-вириклар чыгаруда, 1943 елның гыйнвар елда Ленинград блокадасында катнаша. Гитчина, Пушкин шаһәрләрен аңа итәләр катнашкан өчен "Батырлык өчен" медале белән бүләкләнә.

1944 елның гыйнварында блокада бөтә, алар батальоны Нярә шаһәрән азат итә. Польшаны азат итәләр һәм шунан өчен "Варшаваны азат иткән өчен" медале белән бүләкләнә. Ул Жинзүне Польшада Граудис шаһәрәндә каршыптар. Сугыш беткәнчә тө, 661 асырым укчы ротанда хезмәт итә. 1946 елны авылда кайта. Күп еллар колхоз председателә һәм аңа Советы председателә вазифа аларын башкара.

Ибраһимов Мәхмүт Ибраһим улы

Ибраһимов Мәхмүт Ибраһим улы 1926 елда Келәңче авылда туа. 1944 елдан 5 мәйдәдә сугышка китә. Тимур кул таскәләрендә хезмәт итәп, ачылгы бардык өзкәрткәнчә.

**15-нче ЕЛЛАРДА ВАТАН БУЛАГЕ БЕЛӘН
БУЛАКЛАНУЧЕЛАР:**

Кызыл Йолдыз ордены
Кызыл Байрак ордены
Александр Невский ордены

Тугандаш Социалистик
Илларче Азат Итүдә Кат-
нашкан өчен медале

И.
И.
Йль.

Кызыл Йолдыз ордены

Галиуллин Гайса
Зәһидуллин Җәлал
Сафиуллин Миннебай

В.Т.

II-дараҗа Бөек Ватан сугыш
ордены

Вали

III-дараҗа Дан ордены

Җал

„Батырлык өчен“
медале

Тали

К.

„Сугышчан Батырлык“
медале

Җай

„Ал нурларга төрөнәп
Кояш байый,
Уткан юллар килә
Күңелгә,
Җиннларче яулап алган
Көннәр
Онытылмаслар Гомер-
Гомергә.“

„Ленинград оборонасы өчен“
медале

„Мәскәу оборонасы өчен“
медале

„Киев оборонасы өчен“ медале

**ФРОНТОВИК
ХАТЫН-КЫЗЛАРЫБЫЗ**

**Гыймадиева
Рашида
Бариевна**

Келәнче авылында 1922-нче елның 15-нче
июленда туу 7-классны тәмамлап Казан меди-
цина училищесына керә Аны уңышлы тәмамлап,
КАМА ТАМАГЫНА ЭШКӘ Кайта Немец илбасарлары
илебезгә басып кәргәч бер төркем илбасарлы
ташлары белән үз төләгә белән фронтка китә
Көнбатыш Белоруссияда Молодечно ша-
һәрчәндә №1667 Эвакогоспитальда медицина
сержанты сыйфатында хезмәт итә 1945-нче
елның 3-нче июленда мобилизацияләнгән
1996-нчы елда авырчудан соң вафат була.

**Давлетшина
Сакина
Даулатовна**

**Гыймадиева
Ләбиба
Бадертдиновна**

**ВETERАННАР
САФТА НАМАН ДА**

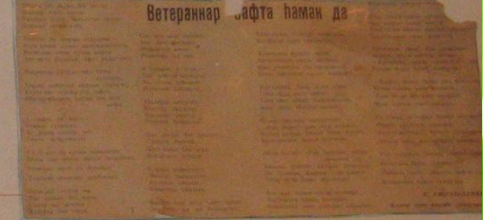
КАРТАЙМАГЫЗ ӘЛЕ ВETERАННАР
СВЕРЛАНЫ САКЛАП КАЛГАН ИРЛАР
ХАТЕРЛИЛАР СОЗНЕ ДАНЫ ЮЛЛАР.
ХАТЕРЛИЛАР СОЗНЕ АЗАТ ИЛЛАР.

ИБАТУЛЛИН МӨҺИР Н.

1942-нче елның августында
Армиягә алына 1943-нче елның
мартында җәрәһи училищә та-
мамлап пулеметчылар взво-
ды командиры дәрәҗәсен-
дә Смоленск өлкәсендә
Азат Иллар өчен ордены
Сыңарына җәлал уң
Украинада 1944
елның июль айында
Ләна, Минск өлкәсенең гос-
питаляга җабылган

1944-елның декабрь аеннан Святотроицкий Запас Тар
полкта җиңү көнендә җабылган
Ветераннар „афта Наман да“

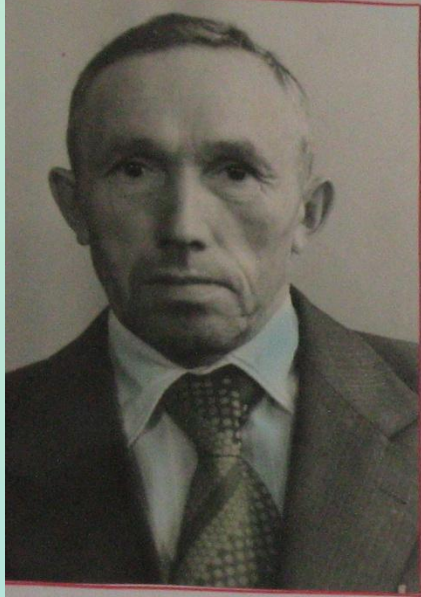

ИШМУЛЛИН СӘЛИМ И.

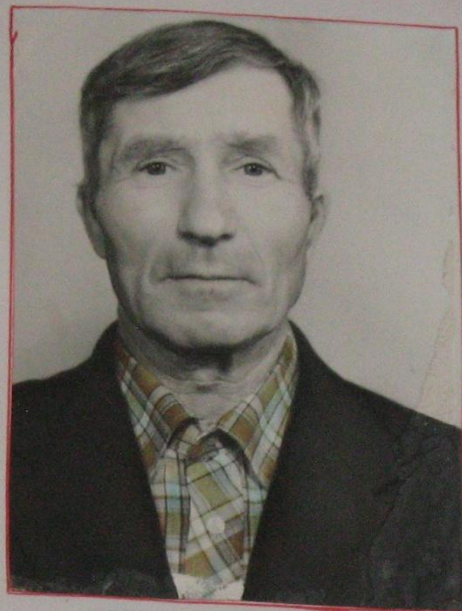
1942-нче елның 29-сентябры
да сугышка китә җәрәһи динг
Флотына элгә бу вакытта Л
нинград куркыныч астында
Гез пехотасы составында ш
не дошманнан азат итүдә
тив Катнаша
Сугышчан батырларны т
оста Башкарғаны өчен, Ло
град оборонасы өчен медале белән Булак
Шуллай ук Эстониягә азат итүдә актив к
шып, „Сугышчан Батырлык“ медаленә ла
ла

БӨӨК БАТАН СУГЫШЫНДА ҺАЛАК БУЛУЧЫЛАР ИСЕМЛЕГ

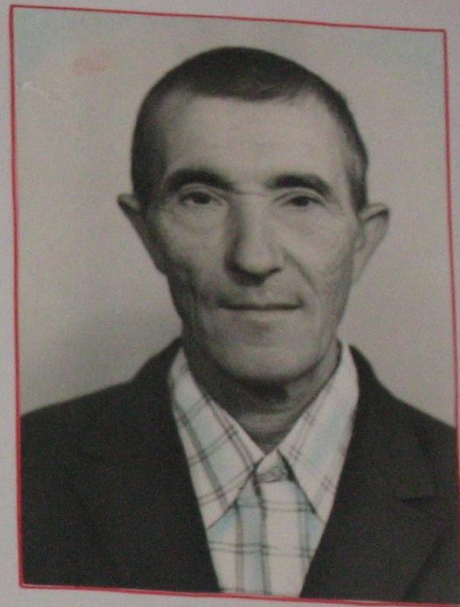
№ п/п	ФАМИЛИЯ И СЕМЕ АТАСЫНЫ ИСЕМЕ	ТУГАН ЕЛЫ	ҺАЛАК БУЛГАН ЕЛЫ	ХӘРБИ И СЕМЕ	№ п/п	ФАМИЛИЯ И СЕМЕ АТАСЫНЫ ИСЕМЕ	ТУГАН ЕЛЫ	ҺАЛАК БУЛГАН ЕЛЫ	ХӘРБИ И СЕМЕ	№ п/п	ФАМИЛИЯ И СЕМЕ АТАСЫНЫ ИСЕМЕ	ТУГАН ЕЛЫ
1	АХМЕТЫН ГАБИДУЛЛА АХМЕТОВИЧ	1905	1942	рядовой	44	ИШМУРЗИН ИСМОГЫЙЛ ИШМУРЗОВИЧ	1917	1943	рядовой	87	ХИСАМОВ ШАЙХИ ХАСАНОВИЧ	1904
2	БИКЧАНТОВ ЯКУБ БИКЧАНТОВИЧ	1911	1941	рядовой	45	КАМАЛИЕВ ГАЛУУ АХМЕТВАЛИЕВИЧ	1905	1942	лейтенант	88	ХАМИДУЛЛИН БАКИ ХАМИДУЛЛОВИЧ	1909
3	БАЙМУРАТОВ МӘДӘРИС ГОМАРОВИЧ	1923	1942	рядовой	46	КАРИМОВ СОЛТАН АХМАТКАРИМОВИЧ	1915	1941	рядовой	89	ХАМИДУЛЛИН ГАБДУЛЛА ХАМИДУЛЛОВИЧ	1913
4	БАТЫРЫН ИСХАК ГАРИФУЛЛОВИЧ	1906	1941	рядовой	47	КАМАЛИЕВ ЖАМЯЛ КАМАЛИЕВИЧ	1908	1941	рядовой	90	ХИСАМОВ МУЛЛАХАММЕТ БОРПАНОВИЧ	1924
5	БИЛАЛОВ ЙОСЫФ БИЛАЛОВИЧ	1910	1944	рядовой	48	КАМАЛИЕВ ЖУЛОЛ КАМАЛИЕВИЧ	1918	1941	рядовой	91	ХАЙРУЛЛИН КАРИМУЛЛА ХАЙРУЛЛОВИЧ	1903
6	БАГАВИЕВ ХӨРРТДИН БАГАВИЕВИЧ	1904	1941	рядовой	49	КАМАДИЕВ ХӘНИФ ГИМДИЕВИЧ	1918	1941	рядовой	92	ХАМИДУЛЛИН НАДИ ГАББАСОВИЧ	1925
7	ВАЛИЕВ МИННӘЗЯН АХМЕТЬОВИЧ	1924	1943	рядовой	50	МУХАМЕТЫН МӘХАММӘТВАЛИ МУХАМЕТЬОВИЧ	1905	1941	рядовой	93	ХАЙРУЛЛИН КАРИМУЛЛА ХАЙРУЛЛОВИЧ	1903
8	ГАНИЯТУЛЛИН САЛИМ ГАНИЯТОВИЧ	1908	1941	рядовой	51	МАРКИН ШӘРАФ ГАЙФУЛЛОВИЧ	1910	1941	рядовой	94	ХИСАМОВ БОРЛАН ХИСАМОВИЧ	1901
9	ГАНИЯТУЛЛИН ИДИЯТ ГАНИЯТОВИЧ	1900	1942	рядовой	52	МИНГАЛИЕВ СӨНГӘТ МИНГАЛИЕВИЧ	1898	1943	рядовой	95	ХАБИБУЛЛИН НУРГАЙ ХАБИБУЛЛОВИЧ	1908
10	ГАЙУЛЛИН ВӘГЫЗ ТУРТАЗОВИЧ	1923	1943	рядовой	53	МИНГАЛИЕВ ХАТЫЙП СӨНГӘТОВИЧ	1923	1943	рядовой	96	ХАМЗИН ГАББАС ХАМЗОВИЧ	1900
11	ГИМАДИЕВ ХАЙДӘР ГИМАДИЕВИЧ	1917	1943	рядовой	54	МУХАМЕТВАЛИЕВ ГОМАР МУХАМЕТГАДИЕВИЧ	1906	1941	рядовой	97	ХАБИБУЛЛИН МӘХМУТ ХАБИБУЛЛОВИЧ	1899
12	ГАЛИЕВ ЗАРИФ АХМАТГАЛИЕВИЧ	1898	1941	рядовой	55	МУХАМЕТЗЯНОВ ГОМАР МУХАМЕТЗЯНОВИЧ	1898	1942	рядовой	98	ХАБИБУЛЛИН МИННӘЗЯН ХАБИБУЛЛОВИЧ	1895
13	ГАРИФУЛЛИН ТАИР ГАРИФУЛЛОВИЧ	1910	1941	рядовой	56	МУХАМЕТЗЯНОВ ЗАИР МУХАМЕТЗЯНОВИЧ	1908	1941	рядовой	99	ХАБИБУЛЛИН ШАЙХИСЛАМ ХАБИБУЛЛОВИЧ	1925
14	ГАЛИӘКБЕРОВ ИСЛАМ ХАСАНОВИЧ	1923	1943	рядовой	57	МИННУЛЛИН ХАФИЗ ХАБИБУЛЛОВИЧ	1925	1943	рядовой	100	ШИГАПОВ ШӘЙХИ ШИГАПОВИЧ	1901
15	ГАЛИӘКБЕРОВ АХМӘТВАЛИ ХАСАНОВИЧ	1911	1942	рядовой	58	МИННУЛЛИН ГАЛИМЖАН МИННУЛЛОВИЧ	1911	1942	рядовой	101	ШИГАПОВ НУРИСЛАМ ШАЙХИЕВИЧ	1925
16	ГҮЙНҮЯТУЛЛИН ШӘЙХИ АБДУЛЛОВИЧ	1926	1944	рядовой	59	МӨЛКӨВ ХӘБИБРАХМАН ХӨРҮЗЯНОВИЧ	1920	1943	рядовой	102	ШИГАПОВ АФЗАЛ ШИГАПОВИЧ	1908
17	ГАЛИУЛЛИН ӘЮБ ГАЛИУЛЛОВИЧ	1903	1943	старшина	60	МУСТАФИН ГАБДРАХМАН МОТАЛАЛОВИЧ	1902	1941	рядовой	103	ШАНГАРАЕВ ДӘУЛӘТҮРӘЙ ШАНГАРАЕВИЧ	1919
18	ГАЛИУЛЛИН АФЗАЛ ГАЛИУЛЛОВИЧ	1911	1941	рядовой	61	МӨЛКӨВ ГАБДЕЛҖАЖАН АХМЕТЗЯНОВИЧ	1925	1944	рядовой	104	ШАГИН МӘУЛӘТДИН ГИЛЬМОТДИНОВИЧ	1918
19	ГАЗИЕВ ИБРАЙ ШӘМӘРДАНОВИЧ	1923	1943	рядовой	62	МИННӘЛИЕВ МИНЖАН МИННӘВӘЛИЕВИЧ	1919	1943	рядовой	105	ШАЙХИЕВ МИННӘЗЯН ШАЙХИЕВИЧ	1902
20	ГАЗИЕВ МӘХМУТ ШӘМӘРДАНОВИЧ	1926	1944	рядовой	63	НОБИУЛЛИН ГАТАУ НОБИУЛЛОВИЧ	1897	1942	рядовой	106	ШАЙХИЕВ ГАЛИМЖАН ШАЙХИЕВИЧ	1917
21	ГАЛИМОВ САБИР ГАЛИМОВИЧ	1908	1941	рядовой	64	НАСЫЙБУЛЛИН ГАЛИМЖАН НАСЫЙБУЛЛОВИЧ	1911	1943	рядовой	107	ШАЙХИЕВ ГАЛИМЖАН ШАЙХИЕВИЧ	1917
22	ГАНИБАРЕВ ГАЛУУ ГАНИБАРЕВИЧ	1902	1941	рядовой	65	НАЗИЕВ РАШИТ ГАБДЕЛМӘҖЛИЕВИЧ	1924	1943	рядовой	108	ШАФИГУЛЛИН ТАИР ШАФИГУЛЛОВИЧ	1911
23	ГАНИБАРЕВ ГӘРӘЙ ГАНИБАРЕВИЧ	1897	1942	рядовой	66	НИГЪМЯТУЛЛИН ГАБДУЛЛА НИГЪМЯТУЛЛОВИЧ	1910	1941	рядовой	109	ШАФИГУЛЛИН ГАРИФУЛЛА ШАФИГУЛЛОВИЧ	1901
24	ГАЙНӘТДИНОВ ШӘЙХИ ГАЙНӘТДИНОВИЧ	1914	1942	рядовой	67	НИГЪМЯТУЛЛИН ГҮЙНҮЯТ НИГЪМЯТУЛЛОВИЧ	1901	1941	рядовой	110	ШАФИГУЛЛИН СӘДРИ ШАФИГУЛЛОВИЧ	1911
25	ГАЛИУЛЛИН ХАЛИМ ГАЛИУЛЛОВИЧ	1904	1941	рядовой	68	РАХИМЗЯНОВ ЯКУБ РАХИМЗЯНОВИЧ	1908	1941	рядовой	111	АМАНУЛЛИН МОТӘЙГУЛЛА [Баки явылы]	1911
26	ГАЛИУЛЛИН ГАБДУЛЛА ГАЛИУЛЛОВИЧ	1908	1941	рядовой	69	РАХИМЗЯНОВ ЮСУП РАХИМЗЯНОВИЧ	1911	1942	рядовой	112	АБДУЛЛИН СӘӘТ ГӘШҮЙКОВИЧ	1922
27	ГИЗӘТҮЛЛИН МАХМУТ ТӨХБИРВИЧ	1924	1943	рядовой	70	РАХИМЗЯНОВ ХӨРРТДИН РАХИМЗЯНОВИЧ	1922	1944	рядовой	113	АСКАРОВ ХӨСРӘН ГАЛИӘСКАРОВИЧ	1922
28	ГҮЙЛМӘТДИНОВ МӘУЛӘТДИН ГҮЙЛМӘТДИНОВИЧ	1918	1941	рядовой	71	САФИУЛЛИН ВӘФӘ САФИУЛЛОВИЧ	1911	1942	рядовой	114	БҮБНОВ НИКОЛАЙ СЕМЕНОВИЧ	1902
29	ГАРИФУЛЛИН САБИРЖАН ГАРИФУЛЛОВИЧ	1915	1942	рядовой	72	САФИУЛЛИН КӘДЫЙР САФИУЛЛОВИЧ	1923	1942	рядовой	115	БҮБНОВ ЯКОВ СӨФИМОВИЧ	1901
30	ГАРИФУЛЛИН ХӘБИБУЛЛА ГАРИФУЛЛОВИЧ	1910	1942	капитан	73	САФИУЛЛИН ТАИР САФИУЛЛОВИЧ	1916	1943	лейтенант	116	БҮБНОВ ПАВЕЛ НИКОЛАЕВИЧ	1901
31	ГАРИФУЛЛИН ХАМИДУЛЛА ГАРИФУЛЛОВИЧ	1912	1942	рядовой	74	САЙКИН МӘХМУТ ШАРИФУЛЛОВИЧ	1925	1943	рядовой	117	ВЛАСОВ АНДРЕЙ НИКОЛАЕВИЧ	1901
32	ГҮЙЛМАНОВ ВИЛАН ГҮЙЛМАНОВИЧ	1918	1942	рядовой	75	САФИУЛЛИН ГАТАУ САФИУЛЛОВИЧ	1905	1943	рядовой	118	ГАЙНУЛЛИН КАСЫЙМ ГАЙНУЛЛОВИЧ	1901
33	ГҮЙЛМАНОВ ГӘФИЯТ ГҮЙЛМАНОВИЧ	1922	1944	рядовой	76	САФИУЛЛИН ГАТАУ САФИУЛЛОВИЧ	1913	1942	рядовой	119	ГАТАУЛЛИН ХӘБИБ ГАТАУЛЛОВИЧ	1901
34	ДАВЛӘТШИН ЗАКИР ДАВЛӘТШЕВИЧ	1907	1942	старшина	77	САЛЯХОВ БӘДРӘТДИН САЛЯХОВИЧ	1910	1942	рядовой	120	ГИБДУЛЛИН МИНГӘРӘЙ НОТФУЛЛОВИЧ	1901
35	ЗИГАНҖИРОВ АХТӘМ ИСМАГЫЙЛОВИЧ	1921	1943	рядовой	78	САЛХОВ АФЗАЛ САЛХОВИЧ	1914	1942	рядовой	121	ЗАГИДУЛЛИН ФӘТТӘХ ЗАГИДУЛЛОВИЧ	1901
36	ЗИННАТУЛЛИН МӘҖИТ ЗИННАТОВИЧ	1921	1941	рядовой	79	СӨНГӘТҮЛЛИН МӘХАММӘТВАЛИ СӨНГӘТОВИЧ	1904	1942	рядовой	122	ЗАГИДУЛЛИН ИСМОГЫЙЛ ЗАГИДУЛЛОВИЧ	1901
37	ЗИННУРОВ КӘМӨР ЗИННУРОВИЧ	1913	1942	рядовой	80	САЙКИН ХАБИБУЛЛА ХАЙРУЛЛОВИЧ	1901	1942	рядовой	123	ЛАЗАРЕВ АЛЕКСАНДР АЛЕКСАНДРОВИЧ	1901
38	ЗИГАНШИН ТАИР ЗИГАНШЕВИЧ	1902	1942	стрелок	81	САФИН ГИБАЛ	1903	1941	рядовой	124	МУХАМЕТЫН ХАБИБУЛЛА МУХАМЕТЬОВИЧ	1901
39	ЗАГИДУЛЛИН ИСМАГЫЙЛ ЗАГИДУЛЛОВИЧ	1907	1942	рядовой	82	ТӨХВӘТҮЛЛИН (МӘХМУТ) МӨНИР АХМЕТВАЛИЕВИЧ	1916	1941	рядовой	125	МАСЛОВ АЛЕКСЕЙ ПАВЕЛОВИЧ	1901
40	ЗИННАТУЛЛИН ГАБДУЛЛА ЗИННАТОВИЧ	1915	1941	рядовой	83	ТИМЕРЗЯНОВ САЛИХЖАН ТИМЕРЗЯНОВИЧ	1904	1941	рядовой	126	САДИЕВ ГАЛУУ САДИЕВИЧ	1901
41	ИБАТУЛЛИН МӘХМУТ ХӘБИБУЛЛОВИЧ	1924	1944	мл сержант	84	ХАМЗИН РӨФӘТӘТ САЛИХОВИЧ	1914	1942	рядовой	127	САЛҖАТОВ ГӘВРЗЯН САЛҖАТОВИЧ	1901
42	ИБАТУЛЛИН ХИКМАТ ИБӘТОВИЧ	1908	1941	рядовой	85	ХАМЗИН ШАКИР ХАМЗОВИЧ	1902	1941	рядовой	128	САФРОНОВ СӨРҖЕЙ ФИЛИПОВИЧ	1901
43	ИДРИСОВ НАҖИП ИДРИСОВИЧ	1918	1941	рядовой	86	ХАЙРУЛЛИН ГАБДУЛЛА ХАЙРУЛЛОВИЧ	1903	1942	рядовой	129	МУХАМЕТЫН ШАНГАРАЕВ МУХАМЕТЬОВИЧ	1901

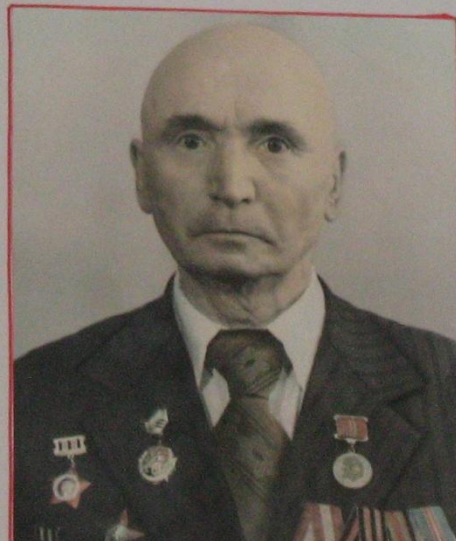
Бариев Шэхит

Ногманов Вазыйх

Ибрагимов Мэхмут

Ветераннар.

Ветераннар, ветераннар,
Сизгү хормэт, ихтирамнар,
Сиз булганга матур булып,
Алсу булып ата ташнар.

Ветераннар, ветераннар,
Сизгү хормэт, ихтирамнар,
Тарих белэн бергү атлай
Сиз аудаган мэнге даннар,
Сиз китергэн бокс шаннар.

Хормэт, дан, мактау Сизгү
Яуда жингэн ветераннар,
Арысланнар, сахарманнар,
Арта бара сенин даннар,
Арта бара сенин калар,
Сиргээнгэн сени сафлар.

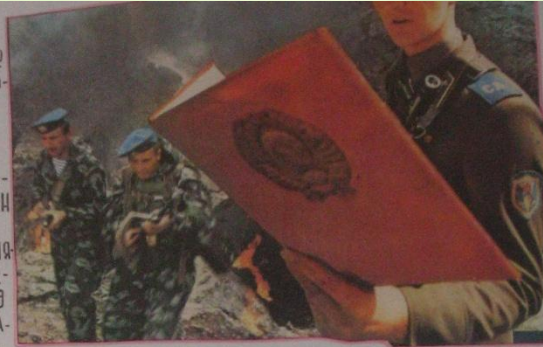
Уткэнен онытканны килчэге юк, дигэн
Ибарэне ишеткэнегез бар, элбэттэ.
41 нче елнын 22 июненизи алып
15 нче елнын 9 Маена кэдэрге чор
Иен илебэзнен тарихи уткэне ул. Шомлы
шанлы да ул еллар.
ек Ватан сугышы...
ан дэхшэтле хэм шохрэтле, сагышылы хэм
элыкы коншэре турында олээн буыннын
электэрен укып, хэтерегездэ сакларсыз,
ометлэнэбез.
уны белегез: уткэнен иетэ тотканнын гына
рчэге бар!

Узгэрэдэ Заман,
Юк узгэрми.
Тосе унмый "Жину" сузенен!
Нэкь 65 ел элек
Шундый ук яз
Жину алып килгэн бу Жиргэ!
Сафлар сыек,
Жинучелэр китэ.

СССР ХАРБИ ҚОРАЛҒЫ КӨЧЛӨРӨ
— ЯҢА ТИПТАҒЫ СОЦИАЛИСТИК АР-
МИЯ, СОВЕТ ДАУЛАТНЕҢ, ХАРБИ
ОҒУЛМАСЫ

АНЫҢ ТӨП МАКСАТЫ — СОВЕТ
ХАЛҚЫНЫҢ, СОЦИАЛИСТИК КАЗА-
НЫҢЛАРЫН, ИРЕГЕН, БАЙСӨЗЛЕГЕН
ЯҚЛАУ.

ЭҠЧӨ — КРЕСТЬЯН ҚЫЗЫЛ АРМИЯ
СЕН ОЕШТЫРУ ТУРЫНДАҒЫ ДЕК-
РЕТ 1918 ЕЛНЫҢ 28 (18) ЯНВАРЕН ДӘ
В.И.ЛЕНИН ЖҢТӘЧЕЛЕГЕНДӘГЕ ХА-
ЛЫК КОМИССАРЛАРЫ СОВЕТ УТЫ-
РЫШЫНДА КАБУЛ ИТЕЛӘ.

СУҒЫЛЧЫ — ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТ

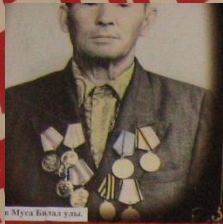

В.И.ЛЕНИН СОВЕТ ҺАМ ӘФҒАН ХАЛҚЫНЫҢ ДУСЛЫ-
ГЫНА НИГЕЗ САЛУЧЫ БУЛДЫ. 1921 ЕЛҒЫ СОВЕТ-ӘФ-
ҒАН ДУСЛЫҒЫ ДОГОВОРЫ НИГЕЗЕНДӘ СОВЕТ ХАЛҚЫ
ӘФҒАНЛЫЛАРҒА ЭКОНОМИК, ТЕХНИК, ХАРБИ ЯРДАМ КҮР-
СӘТТЕ.

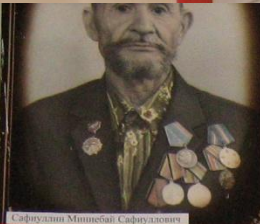
1978 ЕЛНЫҢ, АПРЕЛЕНДӘ ӘФҒАНИСТАНДА РЕВОЛЮЦИЯ
БУЛДЫ. АНЫ САКЛАП КАЛЫРҒА КИРӘК ИДЕ. ӘФҒАНИСТАН
ХӨКҮМӘТЕНЕҢ, ҮТЕНЕЧЕН КАНАГАТЪЛАНДЕРУ ЙӨЗЕННӘН
БУ ИЛҒА СОВЕТ ГАСКАРЛАРЕНЕҢ, ЧИҚАНҒАН КОТИНГЕН-
ТЫ КЕРТЕЛДӘ. **Зайнуллин Радиф Әмирович** БЕЗ-
НЕҢ, АБЫЛДАН 1984 ЕЛНЫҢ, 23 ИЧЕ ОКТЯБРЕНДӘ СОВЕТ
АРМИЯСЕ САФЛАРЫНА АЛЫНА. 3 АЙ УҚЫТУ ПУНКТЫ
УЗҒАННАН СОҢ, ҮЗ ТЕЛӘГЕ БЕЛӘН ӘФҒАНИСТАНҒА ИН-
ТЕРНАЦИОНАЛЬ БУРЫЧЫН ҮТӘРҒӘ ЖИБӘРЕЛӘ. МОТО-
МОЩЕВЕРЕННЫЙ ГРУППА СОСТАВЫНДА 6 АЙ ХЕЗМӘТ
ИТКӘЧ, ТАУЛАРДА УРНАҠКАН ШУРАБАД, БАЗАСЫНА
КПП СОСТАВЫНА ЖИБӘРЕЛӘ. ОПЕРАЦИЯЛАР ҮТКӨР-
ЛӘ БАШЛАҒАЧ, ММГ ҺАМ ДЪМГ СОСТАВЫНА АЗЫК-
ТӨЛӘК, ОЗАТЫП ТОРАЛАР, ШУЛ УҚ ВАҚИТТА ОПЕРА-
ЦИЯЛАРҒА ТУРЫДАН-ТУРЫ КАТНАША. ҮЗЕНӘ АЛМАШ
ХӘЗЕРЛӘП БЕТЕРГӘЧ, 1986 ИЧЫ ЕЛНЫҢ, 19 ИЧЫ
ДЕКАБРЕНДӘ ЧАСТЫҒАН ЗАПАСКА ОЗАТЫЛА. ХӘ-
ЗЕРГЕ КӨНДӘ КОЛХОЗДА ЭШЛИ.

АЛАР
ВАТАН
АЗАТ
ӨЧЕН
КӨРГӨЗ

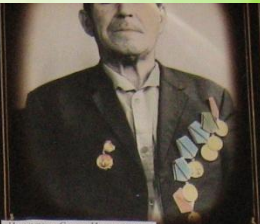
Муса Бабалов

Сифурдин Муминов

Назим Г. Абдуллаев

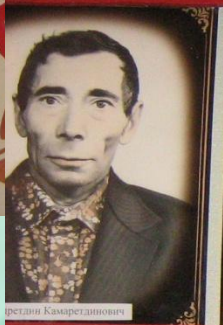
Нимуратдин Салим Нигматов

Агудин Ж. Зингулов

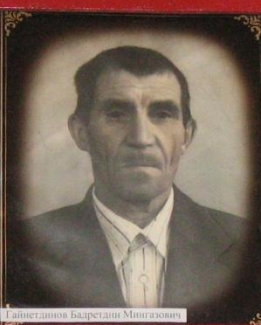
Башаров

Ибротдин Хамратдинов

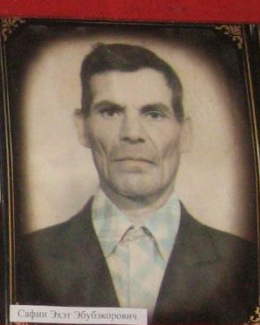
Зиннатуддин Сонгатулла Зиннатуллович

Галимудин Байрамдин Мингалов

Рафиқуддин Галимулла Галимулович

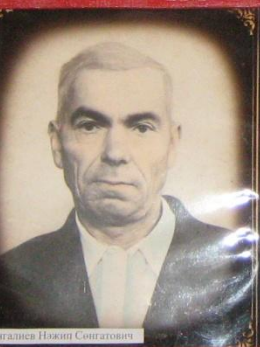
Сафин Э. Зубайров

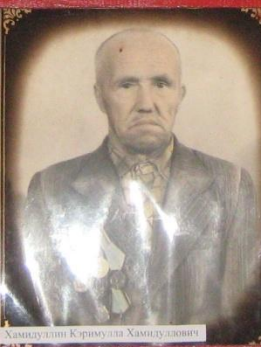
Хали

Хосровов

Мингалев Нажат Сонгатов

Хамидуддин Каримулла Хамидуллович

Валиев Г. Каримов

Ибрагимов Г. Мингалев

Абдуллин
Наил
Зайнулла
улы

1930 нчы елнын, 25 нче октябрда Калма Талагы районы Ишем абылында гади халле крестьян гаиләсендә туған. 1938 нче елда 1 нче класска укырга керә. 7 класс бетергәч, колхозга эшкә керә. 1946 нчы елда Казан һөнәр училищесына укырга керә. Училищедан соң, 16 нчы заводта эшли башлый. 1949 нчы елда районга, кинофрикацияга, кайтып эшкә урнаша. Еллар уза. Тырыш хезмәтләре

очен түбәндәге Ватан булакларына ирешә:

- 2 апрель, 1970 ел — В.И. Ленинның, 100 еллыгы төрмәтенә юбилей медале;
- 20 январь, 1978 ел — Социалистик арышта жинүче значогы;
- 28 январь, 1981 ел — Унынчы 5 еллык ударнигы;
- 11 январь, 1988 ел — "Хезмәт бөтераны" медале;
- 29 январь, 1981 ел — Татарстанның, ин, ахны кинемеханигы;
- 25 нче август, 1983 ел — Татарстанның, атказанган мәдәният хезмәткәре;
- 21 нче июнь, 1982 ел

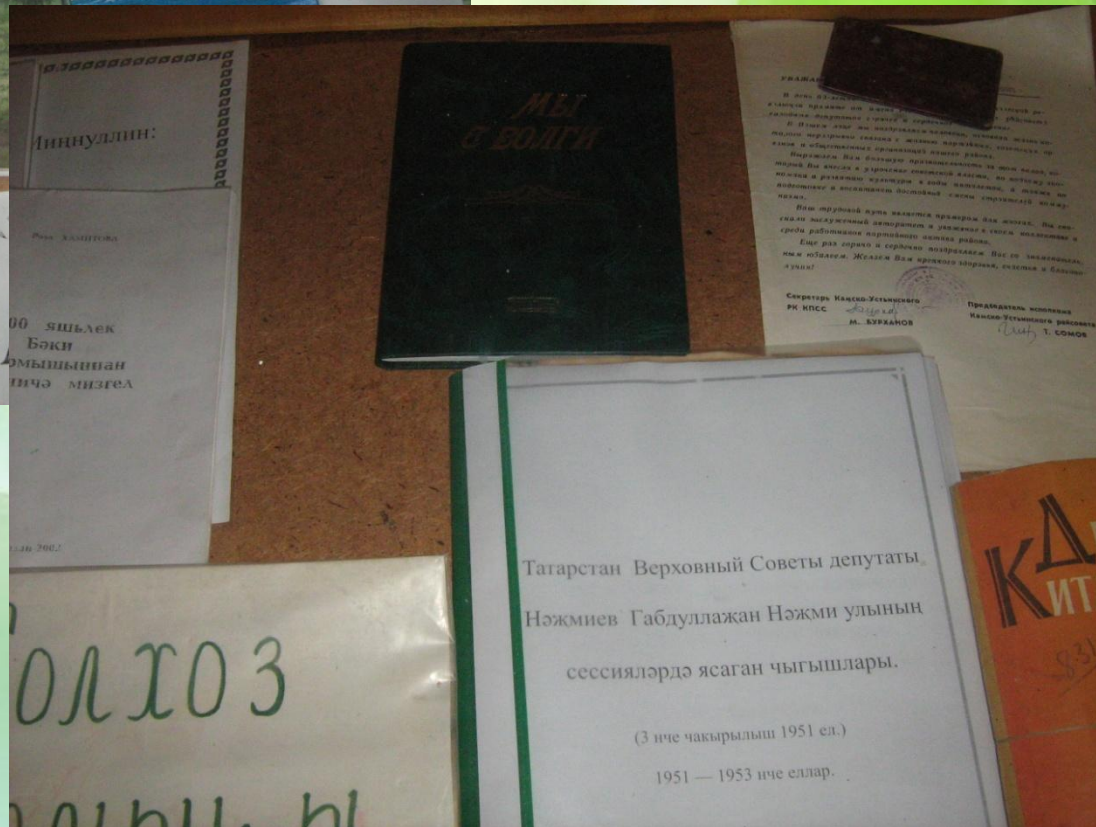
Татарстан АССРның Югары Советы Президиумының совет мәдәният өлкәсендәге хезмәтләре өчен "СССРның, кинематография отличнигы" значогы

Татарстан ССР ы Советы Президиумын, 1991 ел 17 январь и белән совет мәдә- ны өлкәсендәге хезмәт- өчен Тәлсем Минневали Нәжмиебага "Татар- ССРның, атказанган мәдә- хезмәткәре" дигән мак- ны исели бирелде.

2 нче сентябрь, 1986 ел "Тет билгесе" ордены

2 нче Талык дзге хез- ров иселин тынын, "Из' бле житәки мил Мөһир Республикасы мәдәният хез- мактаулы и

***Игътибарыгыз
өчен
зур рәхмәт!***